

NYTT LIV I BUDDHISMEN?

av

R. PIERCE BEAVER

Stadig nye beretninger forteller om en gjenoppliving av buddhismen i Asia, helt fra Ceylon til Japan. Mange europeere og amerikanere gjør seg lett ferdig med en slik eventuell vekkelse. De hevder den er politisk inspirert, som en støtte til nasjonalismen i flere av de nasjoner som nylig er blitt selvstendige. Selv om regjeringenes anstrengelser var eneste årsak til vekkelsene i disse spesielle land, kan de ikke forklare en buddhistisk ekspansjon i et land som Japan. Politiske manipulasjoner eller støtteaksjoner til fordel for religiøse oppfatninger og bevegelser har dessuten liten virkning, dersom der ikke allerede eksisterer en levende bevegelse eller en åndelig makt. En gjennomgåing av noen ferske beretninger kan ha sin betydning, selv om intet avgjørende kan sies om utstrekningen av denne ekspansjonen uten en grundig undersøkelse i landene i sør- og sørøst-Asia.

Ceylon hevder selv å være det land hvor buddhismen finnes i sin reneste form. Selv om hverken Burma eller Thailand vil underskrive denne påstanden, anerkjenner de stort sett Ceylon som lærdommens høyborg. Burma gjør imidlertid, under regjeringens ledelse, veldige anstrengelser for å bli det førende buddhistiske land. Buddhismen i Ceylon har opptatt i seg visse animistiske og hindu trekk, men den har bevart det viktigste i Buddhas lære. Buddhismen har vært den viktigste faktor i formingen og integreringen av Ceylons kultur. Det er derfor bare rimelig at den blir betraktet av singaleserne, i motsetning til hinduene, muhammedanerne og de kristne, som selve symbolet på nasjonal enhet og egenart. Det er helt forståelig at singalesernes nasjonale ledere søker å styrke buddhismen som en dynamisk og samlende kraft i denne unge statens liv, så lenge det kan gjøres uten å komme i konflikt med religionsfriheten; fast-

lagt i konstitusjonen, og uten at hinduene og andre borgere vekkes til voldsom motstand. Denne nære forbindelse mellom buddhismen og singalesernes nasjonalisme ble demonstrert i desember 1953 og januar 1954. Pressen på Ceylon reagerte da svært høylydt og ultra-patriotisk på en engelsk avis-kommentar til dronning Elisabeths foreslåtte besøk til Tann-templet i Kandy.

Beretningene om situasjonen på Ceylon samstemmer ikke. Dr. Charles S. Braden ved Northwestern University, en autoritet når det gjelder verdens-religionenes stilling i vår tid, dro på en tur rundt kloden i 1952 og 1953 for å studere hvordan de enkelte religioner på visse felter hadde reagert på krigen og den aktuelle situasjon. Han har lagt fram sine iakttagelser i sin nye bok, *War, Communism and World Religions*.¹ Professor Braden besøkte Ceylon sist i rekken av de buddhistiske nasjoner, og han fant der ingen bevis for en vekkelse, slik han hadde sett det i Burma og Thailand.² Beretninger fra misjonærer på Ceylon forteller imidlertid fortsatt ikke bare om styrken i den buddhistiske fornyelse, men også om dens misjonerende karakter.³ Hvis det er slik at regjeringen på Ceylon har fremkalt en buddhistisk ekspansjon av nasjonalistiske grunner, er det like visst at den buddhistiske befolkning setter press på regjeringen for å få en spesiell anerkjennelse og støtte til buddhismen og dens institusjoner. De buddhistiske ledere på Ceylon ville neppe tatt initiativet til å sammenkalle den Første Buddhist-konferanse i 1950, og til å grunnlegge Verdensforbundet av buddhister (*the World Fellowship of Buddhists*) hvis religionen var døende i hjemlandet deres. Pastor D. T. Niles, en skarp iakttagger, skrev så tidlig som i 1943 en artikkel med tittel «Resurgent Buddhism in Ceylon»,⁴ hvor han fortalte om noe han ikke ville kalle «fornyelse av buddhismen i dens opprinnelige form», men «et uttrykk for en ny strømning, en rensing, og bare delvis en renessanse». Han beskriver denne fornyelse som en «samfunns-bevegelse», en «nasjonal bevegelse» og en «samtidsbevegelse». Buddhisten på Ceylon føler, sier D. T. Niles, at kravet om nasjonal frihet kan settes fram langt mer aggressivt av en buddhist enn av en kristen, og han ser fram mot den dag da landet hans kan ta plass blant

de buddhistiske nasjoner. Dr. Niles mente også at enkelte betraktet buddhismen som «moderne» fordi «den tilbyr kommunismen en religiøs ateisme». Etter at Ceylon fikk sin selvstendighet og de buddhistiske lederne fikk en regjering utgått fra deres eget religionssamfunn, øvde ikke lenger kommunismen noen tiltrekning på dem. Det er mulig at de buddhistiske lederes anstrebninger for å få sammenkalt den Første Buddhist-konferansen i 1950 delvis skyldtes ønsket om å skaffe Ceylon økt prestisje blant de buddhistiske nasjoner, men ønskeligheten av buddhistisk enhet synes å ha vært et sterkere motiv. Tiåret som er gått siden D. T. Niles skrev sin artikkel, synes å ha gitt denne buddhistiske vekkelse på Ceylon både større åndelig dybde og større vingeang, selv om den kanskje fremdeles i bunn og grunn er en nasjonalistisk bevegelse.

Der synes å være alminnelig enighet om at der er en virkelig ekte fornyelse i Burma. Det Kristne Råd i Burma ofret den stor oppmerksomhet på sitt årlige møte i 1953.⁵ Professor Braden legger fram atskillige beviser for den.⁶ Det er mulig at denne vekkelsen ikke er oppstått som en bevegelse blant massene, og at den tvertimot er blitt drevet fram av politiske og religiøse ledere, men den er ekte, og har langt mer enn lokal betydning. Selv om den 20. artikkel i Burmas forfatning garanterer samvittighetsfriheten og friheten til religiøs påvirkning, anerkjenner den 21. artikkel buddhismens spesielle stilling som landets nasjonale tro, som mellom nitti og nitti-fem prosent av landets borgere tilhører. De buddhistiske regjeringsmedlemmers holdning er klarlagt i ordene til justisministeren, U Chan Htoon: «Alle grener av nasjonens liv, innbefattet sivilisasjon, kultur, litteratur, rett, sed og skikk etc., er vokst opp fra og har fremdeles sine røtter i buddhismen. Ifølge historien har buddhismen slått rot i Burma for mer enn to tusen år siden, og en kan si at Burma er det ledende buddhistiske land.» «Vi er av den faste overbevisning at tiden nå er kommet da vi må få alle landets innbyggere til å leve etter Buddhas lære.»⁷

Regjeringens holdning når det gjelder støtten til buddhismen er klarlagt av en annen av dens medlemmer, Innenriks- og reli-

gions-ministeren, U Win: «Religionen vår har vært forsømt i seksti år siden Kong Thebaw, troens forkjemper, ble styrtet (av britene). En religions framgang er, som dere alle vet, avhengig av en hersker, som virkelig ønsker å fremme den. Når vi mangler en slik hersker, vil religionen forfalle i alle dens tre funksjoner. Da vi ble nektet frihet, hvordan gikk det så med vår religion? Sanghas (kirken) ble splittet i forskjellige sekter. Kontakten mellom presteskapet og lekfolkene var utilstrekkelig. Der var rene uår på lærde menn. Det religiøs liv ble forsømt, og mørket falt mer og mer over Sasana (læren) . . . . Det er nok så at endog etterat kong Thebaw ble styrtet, forsøkte den buddhistiske befolkning å styrke den store religionen som best den kunne . . . . I over seksti år holdt folket fram med dette verdifulle arbeid uten noen støtte fra regjeringen. De var de virkelige troens forkjempere i den tid vi ikke hadde den trofaste hersker. Nå har situasjonen endret seg. Ennå en gang har vi gjenvunnet vår uavhengighet, og vi har fått en regjering, valt i henhold til forfatningen. Det er uunngåelig at regjeringen da blir Troens forkjemper, på vegne av folket som valte den.»⁸

Regjeringen inntar den holdning at den kan fremme buddhismen uten å opphøye den til offisiell stats-religion og uten å krenke noen annen religion. Innenriks- og religionsministeren, som talte i så sterke ordelag om nødvendigheten av at regjeringen tok på seg rollen som Troens forkjemper, erklærte på et årsmøte til K.F.U.M. i Rangoon: «Det er regjeringens politikk å oppmuntre alle religioner, og å hjelpe til at vårt folk blir mer religiøst, uten hensyn til hvilken religiøs tro det har.»⁹ De regjeringen la fram forslaget om å opprette det Buddhistiske Sasana-råd for Burma, uttalte statsminister U Nu: «Når vi legger fram dette lovforslag, er det langt fra vår hensikt på noen måte å gjøre urett mot andre religioner som muhammedanismen, hinduismen, kristendommen eller åndedyrkelsen. Vi er utelukkende blitt ledet av ønsket om å bekjempe mest mulig effektivt de antireligiøse krefter som dukker opp overalt.»¹⁰ Regjeringen hevder at der ingen virkelig forskjell er mellom den hjelp som ytes buddhismen og de subsidier som kristne skoler får.¹¹

Professor Braden mener den virkelige grunnen til at regjeringen støtter det nye buddhistiske program er «nødvendigheten av å gjøre noe positivt for å motarbeide den kommunistiske ideologi som har fått innpass i Burma og som maktmidler ikke har klart å stoppe».¹² Han tviler på om en fornyelse fra toppen og nedover kan lykkes dersom den ikke får en virkelig oppslutning fra nettopp de massene som kommunismen appellerer til. Fra dette synspunkt vil en realisering av regjeringens sosiale og økonomiske program være avgjørende for styrken i den buddhistiske fornyelse.

Det kan nok være at regjeringskretser i Burma ser kampen mot en kommunistisk ekspansjon som en av de viktigste oppgaver i landet, men beretninger derfra synes å vise at de også ønsker en åndelig kraft som kan forme og forene det nye nasjonale liv. Der er dessuten atskillige ting som tyder på at buddhistiske intellektuelle, både prester og lekfolk, er overbevist om at buddhismen kan og må utfordre ikke bare kommunismen, men også det såkalte kristne vesten. Ved å ta ansvaret for en internasjonal buddhistisk misjon, kan også Burma håpe på en åndelig lederstilling og innflytelse i Asia og i verden for øvrig.

Burmas buddhistiske ledere tror for fullt alvor at bare den buddhistiske tro har nøkkelen til løsningen av verdensproblemene og kan gi et grunnlag for en verdensfred. Dette syn deles av buddhister i andre land. Det er en lære som ble dosert for et kvart århundre siden av T'ai Hsü, den fremste lederen for den buddhistiske fornyelse i Kina, som krig og kommunistisk styre satte en stopper for.¹³ Verdensfreden har vært et av de viktigste anliggender til The World Fellowship of Buddhists siden det ble startet i 1950, og det har vært et av organisasjonens uttalte mål å få startet misjonsvirksomhet i resten av verden. Justisministeren i Burma, U Chan Htoon, erklærte i et referat fra den første Buddhistiske Verdenskonferanse på Ceylon i 1950: «Vi lever nå under truselen av en ny verdenskrig som vil føre med seg menneskehetens totale utslettelse. Alle verdens folk er grepet av angst og leter fortvilet etter en vei bort fra denne truende katastrofen. Bare buddhismen kan vise denne veien, og derfor ble

den Buddhistiske Verdenskonferanse holdt på Ceylon i mai 1950. Der var buddhistiske deltakere fra 29 land, innbefattet nesten alle de viktige landene i Vesten. En ting var tydelig på konferansen, og det var at hver eneste en av deltakerne var overbevist om at buddhismen er den eneste ideologi som kan gi verden fred og redde den fra krig og undergang . . . . Nå er det gunstige tidspunkt og anledningen vi har ventet på til å vinne Vesten for buddhismens prinsipper.»¹⁴

Den 2. Verdenskonferanse, som ble holdt i Tokio i september 1952, vedtok følgende uttalelse: «I denne verden av lidelse er menneskehetens velferd så vel som våre nasjoners sikkerhet i ytterste fare. I dette kritiske øyeblikk vil vi, representanter for buddhister av alle nasjoner, høytidelig forplikte oss i Buddhas hellige nærvær, til å forene de buddhistiske krefter i verden i Hans nådige lys; til å forkynne Buddhas sannhet til alle verdens folkeslag; og til å streve for å fremme den gjensidige tjenestes vei i en ånd av kjærlighet og tillit, for på den måten å virke for varig fred og lykke i den uselvskhetens ånd som Buddha lærte.»¹⁵ Dette tema gikk også stadig igjen i talene som ble holdt i Sanchi, India, da relikviene av Moggalana og Sariputta høytidelig ble flyttet dit i fjor.¹⁶

Ved møtet i Burmas Kristne Råd 1953 ble det videre berettet at «buddhistene sier at de kristne holder på å ødelegge hele verden. Bare i vår tid har de kristne nasjoner i Europa og Amerika kjempet mot hverandre på det mest blodige i to verdenskriger. Og de forbereder seg på å slippe løs den tredje verdenskrig, som vil bety slutten på vår sivilisasjon. Buddhistene sier at de må gjøre noe før de kristne nasjoner sprenger verden i luften».¹⁷ En annen av de ledende menn i Burma, Sithu U Ba Khin, sa i et foredrag til et kristent forum: «Den moderne vitenskap har gitt oss atom-bomben, det hittil frykteligste produkt av den menneskelige intelligens . . . . I stedet for å bruke intelligensen bare til å temme og nyttiggjøre atomenergien i de ytre ting, hvorfor ikke søke å få herredømme over atomenergien inne i oss. Det vil gi oss den «indre fred», og vil gjøre det mulig for oss å dele den med alle andre . . . Liksom lyset i en enkel stake har makt

til å fordrive mørket i et rom, kan det lyset som skinner i et menneske hjelpe til å fordrive mørket i mange andre. Å forestille seg at det gode kan fremmes ved onde midler, er ikke bare en drøm, men et mareritt. Tenk på Korea. Etter tapet av over en million menneskeliv på begge sider av fronten er vi ikke kommet nærmere freden, men lengre bort fra den. Det er lærdommen vi har fått. Bare en endring i selve menneskenes indre holdning ved religionens hjelp er løsningen. Det som trengs nå, er å mestre våre tanker slik vi mestrer våre ting.»¹⁸ Buddhismen, hevdes det, vet hvordan dette skal oppnåes.

Et annet bevis på utstrekningen av denne buddhistiske ekspansjon er den nye pagoden som regjeringen lot bygge i Rangoon som oppbevaringssted for relikviene etter Gautamas disipler, Moggalana og Sariputta. Den kalles Kaba-Aye pagoden eller Verdensfredens tempel. En kan også minne om at statsministeren da han anbefalte dannelsen av det buddhistiske Sasana-råd, erklærte at «rådet skal sende buddhistiske misjonærer ut på samme måte som andre land har sendt misjonærer til oss».¹⁹

Regjeringen i Burma har skapt nye organer for forening og styrking av buddhismen både innenfor og utenfor Burma. Sasana-rådet i Burma ble etablert i 1950 og skaffet buddhismen en slags sentraladministrasjon i landet, for første gang siden monarkiets fall. Rådet består av representanter for Sangha eller munkevesenet, valte representanter fra forskjellige buddhistiske organisasjoner og enkelte regjeringsoppnevnte medlemmer.²⁰ Rådets program tar sikte på å restaurere templer, oppmuntre til studier av buddhistiske doktriner, til å praktisere Buddhas lære og til å spre buddhismen utover verden.²¹ For å gjennomføre dette programmet har rådet 4 permanente komiteer.²² Den ene skal fremme trykking, distribusjon og lesing av de buddhistiske skrifter. En annen arbeider for å få folk til å meditere og til å leve etter Buddhas lære. Den tredje er propagandakomiteen, som har ansvaret for misjonsvirksomheten innenfor og utenfor Burma, deri innbefattet oversettelse av skriftene til fremmede språk og utgivelse av blad og bøker på burmesisk og engelsk. Den fjerde

er finanskomiteen. Bortsett fra nybyggings- og restaureringsprogrammet, som må ha kostet store summer, var den finansielle støtte regjeringen ga til rådet, svært liten de to første årene. Dersom ikke disse bevilgningene blir økt ganske betraktelig, synes det som om finanskomiteén må reise store summer fra religiøse organisasjoner og fra befolkningen.

Rådet har gjeninnført eksamener av forskjellige grader i kjennskap til de buddhistiske skrifter. Et Pali universitet ble grunnlagt i 1950 med 22 forskjellige colleger spredt rundt i landet. For å få adgang der må en ha bestått de høyeste av disse kunnskapsprøver.²³

Misjonsarbeidet blant de animistiske folkeslag i Burma ble organisert i 1946. Pastor G. P. Charles forteller at den buddhistiske misjon i Burmas fjellstrøk har 22 stasjoner, skoler og klostre, og har sendt ut 65 misjonærer til fjell-landet, hvor de ved sin forkynnelse har omvendt tusener.²⁴ Der er to frittstående organisasjoner som er interessert i utbredelsen av buddhismen utenfor Burma. Den ene er burmesisk, og heter Det Internasjonale Buddhistforbund. (The International Buddhist Association.) Den andre ledes fra utlandet, The World Buddhist Mission. Den ble startet av en engelskmann, mr. Frances Story.²⁵ En tidligere italiensk katolikk, som nå betrakter seg som en burmesisk buddhist, U Lokanatha, har foretatt flere misjonsreiser til Europa, Amerika og forskjellige land i Asia.²⁶

Buddhistene i Burma viste sin oppslutning om denne nye vekelse ved den begeistrede mottakelse de ga relikviene av de to Buddha-disipler, da de ble tatt på en tur gjennom landet, og også ved den interesse de har vist for forberedelsene til den kommende internasjonale buddhist-konferanse. Den 3. buddhistiske Verdenskonferanse skal holdes i Burma i 1954. Enda viktigere blir imidlertid Det 6. Store Buddhist-Råd, som vil være samlet til møte i to år, fra mai 1954 til mai 1956. Dette er ment å være en fortsettelse av de gamle Buddhistiske Autoritative Råd. Det Tredje og det Fjerde Råd ble holdt under Kong Asoka i det tredje århundre før Kristus og under Kong Kanishka i det første århundre etter Kristus. Representanter for buddhistene over

hele verden vil der møtes for å drøfte felles problemer og for å arbeide med Skriftene. Etterat Rådsmøtet er slutt, vil de bygningene som er reist for dette formålet, bli nyttet til et nytt buddhistisk universitet.²⁸

Buddhistene i India utgjør en altfor ubetydelig rest til at der kan tenkes en større vekkelse der. Likevel holder buddhismen igjen på å bli en levende kraft i landet hvor den oppsto, men hvor den også for lenge siden ble utkonkurrert av hinduismen. Mange indere synes at buddhismen passer langt bedre inn i dagens situasjon enn hinduismen, og de kan også gå over til den uten at naboene synes de handler upatriotisk. Den synkretistiske neo-hinduismen gir dessuten gjerne plass for det som opprinnelig var en reformbevegelse innenfor hinduismen. Det skyldes ikke bare pietet mot fortiden at Asokas Hjul finnes i Indias flagg og Asokas løver i nasjonalvåpnet. Ved Sanchi-feiringene talte statsminister Nehru om hvordan læren til Gautama Buddha, Kong Asoka og Mahatma Ghandi er smeltet sammen. Han sa at de nasjonale symboler var valt med hensikt for å minne folket om landets ærerike historie og for å tjene som tegn på vennskap med alle folk i verden.²⁹ En kan her se en parallell mellom Indias ønske om å være Asias ledende nasjon, mer ved hjelp av sin moralske innflytelse enn sine militære maktmidler, og det åndelige herredømme som Gautama, Indias største sønn, skal øve over nasjonene i sør- og øst-Asia.

Maha-Bodhi-selskapet, som ble grunnlagt av en buddhist fra Ceylon, har arbeidet i seksti år for å bringe Buddha tilbake til landet hvor han ble født og levde, og til å identifisere blomstringen av indisk kultur med buddhismens framgang. Selskapet har lyktes i en bemerkelsesverdig grad. Da en komité med både hinduer og buddhister av styresmaktene i Bihar fikk overlatt kontrollen med templet i Buddhagaya, den helligste av alle buddhistiske helligdommer, betydde det i virkeligheten at neo-hinduismen aksepterte arven fra Buddha.³⁰ De store festligheter ved Sanchi da relikviene av Buddha-disiplene ble nedsatt der, og Maha-Bodhi-selskapets 60-årsjubileum samtidig ble feiret, viser i hvilken grad regjeringen og hindu-lederne er villige til å hedre

buddhismen. En indisk professor i teologi, som nå er i De forente stater, sier at buddhismen vender tilbake til India «gjennom bakdøren».

De jordiske levninger av to av Buddhas ledende disipler, Moggalana og Sariputta, ble oppdaget av en britisk general i 1851 under ruinene av et tempel ved Sanchi. Han overleverte dem til Britisk Museum, hvor de siden har vært oppbevart. Nylig leverte den britiske regjering dem tilbake til Indias regjering. Maha-Bodhi-selskapet ble gitt overoppsynet med relikviene, som ble brakt rundt på en tur til Ceylon, Burma, Thailand, Cambodia og Laos. Buddhistene i alle disse landene strømmet til for å se relikviene og for å tilbe dem. I mellomtiden bygget den indiske regjering et tempel eller vihara ved Sanchi. Dit ble relikviene av de to disipler, sammen med andre buddhistiske relikvier fra mange land, ført i høytidelig opptog fra Calcutta. Til stede ved nedsettelsen av relikviene i templet var bl. a. statsminister Nehru, visepresident Radhakrishnan, statsminister U Nu fra Burma, Ceylon's innenriksminister Ratnayake, og offisielle representanter fra andre asiatiske land. I sammenheng med denne høytideligheten ble der holdt en internasjonal buddhistisk kultur-konferanse.³¹

For fire år siden gikk dr. B. R. Ambedkar, talsmannen for de kasteløse, over til buddhismen. Han oppfordret de kasteløse til å følge ham, og talte for en buddhistisk misjons-bevegelse. Dette var et hardt slag for dem som fremdeles hadde håpet at han ville lede de kasteløse til kristendommen. Samtidig la hindu-lederne merke til at han altså ikke trodde denne folkegruppen ville være best tjent med et forsøk på innlemming i den store majoritetsgruppen av indere. Der er dem som hevder at Ambedkar's handling bare var ment som en utfordring til Kongress-partiet. Likevel viser den at tilslutning til buddhismen er et alternativ for de indere som ikke ønsker å bli helt identifisert med hindu-gruppen i landet.

Professor Braden fikk delvis motstridende meldinger om buddhismens stilling i Thailand. Han fikk høre om økt tilslutning til templene og om flere nye avdelinger av Buddhist-forbundet. I

tillegg til dette fant han også et annet bevis for en fornyelse, og det et meget viktig et, nemlig den store øking i produksjon og salg av buddhistisk litteratur av forskjellig slag. Det blir påstått at denne økingen representerer 300 prosent i de siste to år. Buddhismen i Indo-China synes derimot, ifølge professor Braden, ikke å ha særlig vitalitet, selv om dette vesentlig gjelder nordligste delen av landet.³⁴ På den annen side kunne presidenten i Maha-Bodhi-selskapet fortelle at da han var i Cambodiamed relikviene av Buddhadisiplene «strømmet millioner av mennesker til i dette lille landet . . . , og hyllet spontant, ikke bare relikviene, men også den mektige og evige ånd bak dem».³⁵

I Japan utvikler buddhismen, i likhet med Shintoismen, en lang rekke sekter. Mens der før siste krig var 53 forskjellige sekter, er der i dag 257.³⁶ De aller fleste av dem kan betraktes som utløpere av de gamle sekter, men iallfall 31 av de nye organisasjoner kan ikke bli regnet for varianter av noen av de gamle sekter. Dr. Tetsutaro Ariga, teologisk professor ved det keiserlige Kuoto universitetet, skriver i *Japan Christian Yearbook 1952* om denne mengde av sekter og spør om de er et tegn på styrke eller svakhet i den japanske buddhisme. Han svarer selv ved å si at hver sekt må studeres separat og at svaret derfor vil variere fra sekt til sekt. Da sektene ikke får noen økonomisk støtte fra regjeringen og må klare seg helt på egen hånd, konkluderer professor Ariga slik: «Det minste en kan si, er at dette fenomen viser hvor seiglivet den buddhistiske tradisjon er og hvor godt den kan omstille seg til etter-krigs-situasjonen i Japan.»³⁷ En demokratisering av organisasjonen er et annet markert trekk i buddhismen av i dag. En kan merke en tendens til å la prestene bli mer og mer toppfigurer, samtidig som administrasjonen glir over i hendene til valte tillitsmenn. Jodo-Shin-sekten blir nå ledet av et årsmøte, hvor halvparten av de delegerte skal være prester og halvparten lekfolk.³⁸ Atskillig vekt legges også på hjelpen til buddhistene i utlandet, særlig i De forente stater, hvor de fleste av japansk ætt ikke kan lese japansk og derfor må ha engelsktalende prester og lærere. Den vitenskapelige standard er høy, og en kan merke en tendens til å søke tilbake til tekster

i pali, sanskrit og tibetansk, for å finne den opprinnelige mening i Buddhas læresetninger. Dr. Ariga forteller at lederne har et sterkt misjonssyn, og «de tror at de har noe helt spesielt å tilby menneskeheten».³⁹

De buddhistiske templer og skoler i Japan har en temmelig anstrengt økonomi. Det skyldes at deres store landeiendommer ble konfiskert og delt opp i mange småbruk etter det jordreformprogrammet som okkupasjonsmakten gjennomførte. Siden feide inflasjonen bort verdien av de statspapirer og penger som ble betalt for dem.⁴⁰ Som en følge av de reduserte inntekter har mange prester måttet ta annet deltidsarbeid for å klare sitt underhold. Der er ikke lenger mange rikfolk som kan gi store donasjoner, i stedet kreves en mengde smågaver for å kunne gjennomføre de nødvendige bygge- og reparasjonsarbeider. Både buddhister, shintoister og tilhengere av de mange nye sekter lovpriser og vokter religionsfriheten som er slått fast i landets nye grunnlov.

Den åndelige vitalitet er mest fremtredende i de nye sekter som står utenom både shintoismen og buddhismen, men buddhismen er langt fra døende. En kan kanskje ikke tale om iøynefallende vekkelse, men der er ingen tvil om at buddhismen synes sterkere enn før krigen.

Buddhismen i China gikk stadig tilbake i det siste kvart århundre før kommunismen kom til makten. Krigen gjorde ende på den vekkelsesbevegelsen som vant atskillig framgang fra 1920—1930. Den kommunistiske regjering har angrepet buddhismen systematisk og voldsomt.⁴¹ Templer og tempeleieendommer er konfiskert og nyttet til verdslige formål. Munker og nonner har i stort antall måttet gå tilbake til arbeidslivet, og de som har fått lov å bli i klostrene, har også måttet starte «produktivt arbeid». Noen få templer er tillatt holdt åpne. Et kinesisk buddhistforbund, som omfatter også Mongolia og Tibet, ble organisert i juni 1953, tydelig med regjeringens velsignelse.⁴²

Fra denne oversikten kan en kanskje forsøksvis slutte at mens buddhismen hurtig mister fotfeste i China og stagnerer i Indo-China, har den framgang i Japan og Thailand, viser sterke tegn

til fornyelse og vekkelse i Burma og Ceylon og har fått et nytt fotfeste i India. To av de viktigste nye trekk i utviklingen er en følelse av enhet, med en verdensorganisasjon til å fremme den, og en sterk vekst i misjonsinteressen etter at den har vært nesten borte i flere århundrer. Hvis disse første tegn vokser til en virkelig stor vekkelse, synes det klart at både inspirasjonen til vekkelser, ledelsen av den og midlene til å føre den fram vesentlig vil komme fra Burma, fulgt av Ceylon.

HENVISNINGER

¹ Braden, Charles S.: *War, Communism and World Religions* (New York 1953.).

² Braden s. 115.

³ «Survey of the year 1952» i *International Review of Missions* 1953 s. 24.

⁴ Niles, D. T.: «Resurgent Buddhism in Ceylon and the Christian Church» i *International Review of Missions* 1943 s. 258—263.

⁵ Se syv rapporter fra studiekommisjoner i *Let God Speak* (Burma Christian Council Annual, 1953). Det er følgende: 1. «Buddhism in Burma» av G. P. Charles. 2. «Promotion of Religion in Burma» av G. P. Charles. 3. «Revival of Religion in Burma» av G. P. Charles. 4. «Revival of Buddhism in Burma» av U Pe Mg Tin. 5. «Psychological Approach to the Buddhist» av U On Kin. 6. «The Christian Approach to the Buddhist» av U Kyan Ten. 7. «The Attitude of the Burma Buddhists towards Christians» av Sayadaw U Narada.

⁶ Braden s. 105—114.

⁷ Sitert av G. P. Charles i *Let God Speak* s. 32.

⁸ *Ibid.*, s. 27—28.

⁹ Sitert i «Survey of the year 1952» i *International Review of Missions* 1953 s. 25.

¹⁰ Sitert av G. P. Charles i *Let God Speak* s. 34.

¹¹ Braden s. 112.

¹² *Ibid.*

¹³ Se f. eks. erklæring av T'ai Hsü, sitert av Y. Y. Tsu: «The Status of Our National Religion» i *China Her Own Interpreter*, redigert av M. T. Stauffer (New York 1922) s. 53—54.

¹⁴ Sitert av G. P. Charles i *Let God Speak* s. 31.

¹⁵ Ariga, Tetsutaro: «The Non-Christian Religions» i *The Japan Christian Yearbook*, 1953, redigert av B. L. Hinchman og Robert W. Wood (Tokio 1953) s. 56.

¹⁶ Se de mange taler referert i *Maha-Bodhi*, 1953 nr. 1—2. Dette er organet til Maha-Bodhi-selskapet, Calcutta.

¹⁷ U Pe Maung Tin: «The Revival of Buddhism in Burma» i *Let God Speak* s. 42.

¹⁸ *Ibid.* s. 45—46.

¹⁹ Sitert av G. P. Charles i *Let God Speak* s. 33.

²⁰ Braden s. 111. *Let God Speak* s. 32—33.

²¹ *Let God Speak* s. 29.

²² *Ibid.* s. 33.

²³ *Ibid.* s. 35. Braden s. 111.

²⁴ *Ibid.* s. 40.

²⁵ Braden s. 113.

²⁶ *Let God Speak* s. 40—41.

²⁷ Henvisninger i taler av dr. Syama Prasad Mookerjee og statsminister U Nu ved Sanchi, *Maha-Bodhi*, 1953 nr. 1—2 s. 19, 29.

²⁸ Braden s. 111.

²⁹ *Maha-Bodhi*, 1953 nr. 1—2 s. 4.

³⁰ *Ibid.* 1953 nr. 11 s. 362. Jfr. 1952 nr. 7 s. 241—256. Overføringen av kontrollen skjedde 26—28 mai 1953.

³¹ *Ibid.* 1953 nr. 1—2. Hele nummeret er viet begivenheten, med referat av taler og hilsener.

³² Ambedker, B. R.: «Buddha and the Future of His Religion» i *Maha-Bodhi*, 1950 nr. 4—5 s. 117—118, 199—206. Artikkelen i forkortet form ble gjengitt i *The Indian Social Reformer*, 1950 s. 284—285, og i *The Missionary Research Library Occasional Bulletin*, 1950 nr. 5.

³³ Braden s. 96.

³⁴ *Ibid.* s. 90.

³⁵ *Maha-Bodhi*, 1953 nr. 1—2 s. 19.

³⁶ Ariga, Tetsutaro: Anf. skrift s. 47—67, særlig s. 53—54.

³⁷ *Ibid.* s. 54.

³⁸ *Ibid.* s. 55.

³⁹ *Ibid.* s. 58.

⁴⁰ Braden s. 23—24.

⁴¹ *Ibid.* 75—77.

⁴² *China Bulletin of the Far Eastern Joint Office*, 1953 nr. 13 og 14.